

Protokoll: Samråd mellan Region Västerbotten och urfolket samerna

Sammanträdesdatum

2024-11-18

Plats

Digitalt via Teams

Närvarande

Ordförande

Samordnare och tjänstepersoner

Föredragande

Representanter från samerna

1. Inledning

Ordförande hälsar alla välkomna till mötet. Föredragslistan fastställs enligt upprättat förslag.

2. Justerare

Samrådet väljer en representant som justerar protokollet tillsammans med ordförande.

3. Återkoppling från förra mötet. Inget särskilt lyftes här.

4. Kunskapsnätverk för samisk hälsa

Huvudkoordinator för Kunskapsnätverk för samisk hälsa, informerar om vad som är på gång. Man har nu rekryterat en ny länskoordinator som kommer att börja 23 januari. Nu tar man fram en plan för hur man bäst ska lägga upp hennes arbetet.

Hen berättar om ett samarbete med MUCF för att motverka rasism mot samer. Det finns en ny utbildningsmodul som heter Barn och unga och den 16 dec hålls ett webinarium om temat minoritetsstress och rasism. Man har haft en konferens för regionanställda i kompetensnätverket där syftet var att höja kunskapen samt att nätverka för att förbättra möjligheter för samverkan i olika frågor. Man har även utbildat i första hjälpen för psykisk ohälsa. Det kommer finnas en samisk ingång till

Samråd mellan Region Västerbotten och samer

hälsocentraler och man har anställt en sköterska på 15% för detta arbete. Planen är att det ska bli en ingång med eget nummer i TeleQ. Man kommer få två val: bli uppringning eller få en länk till en bokningssida. Informationen ska synas oavsett hälsocentral och tanken är att den som behöver vård ur ett samiskt perspektiv kommer erbjudas en sköterska med samisk kulturkompetens (här har man valt att inte fokusera på språk). Man får då en tid för rådgivning och vid behov bokas ett digitalt vårdmöte. Behövs ett fysiskt möte ska denna sköterska boka in tid.

Glesbygdsmedicinskt centrum ber om namnförslag på samiska för just Glesbygdsmedicinskt centrum.

5. Projekt Miessie

Biblioteksutvecklare i Region Västerbotten berättar om projektet Miessie. Bildspel bifogas.

Regionbibliotek finns i alla regioner. Det är inte ett fysiskt bibliotek, utan en verksamhet som jobbar med projekt osv. Bokstart är en projektform som man kan bedriva på kommunal och regional nivå för att stärka de minsta barnens språkutveckling (0–3 år). Det kan man göra på en mängd olika sätt. På regional nivå möter vi inte barnet själv, men vi samverkar med övriga professioner som jobbar med små barns utveckling. Det finns en undersökande projektform som kallas språknätverk och som får drivas ett år eftersom syftet är att rigga samverkan inför att man ska söka stort projekt. Många stora bokstartprojekt har funnits i hela landet och alla syftar till att stärka de minsta barnens språkutveckling och att man gör det i samverkan. Nu har alltså Region Västerbotten samordnande ansvar för språknätverk som heter Miessie och som finns i Västerbotten och Norrbotten. I arbetsgruppen ingår biblioteksutvecklare från båda nordligaste regionerna, samt representant från Polarbibblo och från Kompetenscentrum för mödra- och barnhälsovård. Syftet med projektet är att samla in så mycket erfarenhet som möjligt för att söka medel till ett stort projekt. På småprat.se kan man läsa mer.

6. Länsstyrelsen

Handläggare från Länsstyrelsen som arbetar med Integration och mänskliga rättigheter informerar om deras uppdrag att ”redovisa hur lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk har tillämpats inom myndigheternas ansvarsområde, utifrån målet för minoritetspolitiken (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272), samt vilka insatser som genomförts för att stödja kommunerna.” Länsstyrelsen ska vara en arena för kunskapsutbyte och kompetensutveckling. Man har nu gjort en typ av behovsinventering i länet för att få grepp om vad kommunerna arbetar med eller vill ha stöd i att arbeta med. Syftet med behovsinventeringen är att ta fram underlag för arbete framöver rätt fokus 2025. Behovsinventering håller på att sammanställas.

Hen informerar om ett [webbinarium](#) om hatbrott mot samer och samiska kvinnor 21 november. Under detta webbinarium får vi ta del av två aktuella rapporter som synliggör samers utsatthet för hatbrott och samiska kvinnors utsatthet för mäns våld i nära relation.

Samråd mellan Region Västerbotten och samer

5 december hålls [rättighetsmorgon](#) med fokus på språk och kultur. Information om [rättighetsnätverk](#) och träff för minoritetssamordnare i Västerbottens kommuner 10-11 dec (konsultation samt dialog om behovsinventering).

Aktiviteterna finns i Länsstyrelsens kalendarium för info och anmälan: [Kalender | Länsstyrelsen Västerbotten](#)

En fråga lyfts om hur Länsstyrelsen arbetar intern med utbildning av handläggare. Handläggaren ska återkomma i frågan.

7-8. Statsbidrag och Mål och riktlinjer

Redovisningen delges. Samordnare i Region Västerbotten informerar om att vissa summor inte syns i dokumentet eftersom utgifter skett efter bokföringen. Pengarna som inte använts från den samiska potten från tidigare år sparas till nästa år. Men däremot "försvinner" 85 000 kr (den pott som hör till nationella minoriteter för år 2024) om man inte använder det.

De bidrag vi får från staten ska gå till att förbättra i regionen. Detta har vi arbetat med tillsammans genom den workshop som hölls i mars 2024 och där resultaten mynnade ut i Region Västerbottens **Mål och riktlinjer**. I dokumentet framgår vilka fokusområden vi ringat in och som man nu ska jobba vidare med. Dokumentet delges i samband med utskick av protokollet från samrådet.

9. Samrådsärende skyltning

Region Västerbotten behöver samråda i ett skyltningsärende. Det gäller vilken samisk varietet vi ska översätta till på Mariehems Hälsocentral. Andra kommuner har valt att skylta på den samiska varietén som är språkområdet som kommunen är i. Vilhelmina är sydsamiskt språkområde och därför skyltar man på sydsamiska där. Umesamiska är enligt det samiska språkrådet inte normerat, och regionen undrar därför hur ska vi förhålla oss till det?

Inspel från samrådet: Mariehems hälsocentral ligger inom umesamiskt språkområde (Umeå ingår även i fler språkområden) och bör därför skyltas på umesamiska. Det finns fler organisationer, utöver språkrådet, som har språkkompetens och möjlighet att översätta. Syftet med lagen om att främja språken är att de ska få möjlighet att revitaliseras, vilket kan ske till exempel genom synliggörande skyltning. I samrådet beslutas att Mariehems hälsocentral ska skyltas på umesamiska.

10. Tidsplan samråd 2025

2025-01-27, kl.15-17

2025-05-12, kl.15-17

2025-09-01 – förslag att det förläggs ute i länet (tid planeras separat)

2025-11-19, kl.15-17

Samråd mellan Region Västerbotten och samer

11. Regionkultur

Regionkulturchefen informerar om aktuellt från kultursidan i Region Västerbotten. Regionen har delat ut ett kulturstipendium i samisk slöjd. Urval görs av sakkunniga och det är första gången det görs, men man hoppas det kan göras fler gånger. Regionen har en tuff ekonomisk situation och det märks även inom kulturen. Mindre orter får färre forum som kan bidra till kulturarrangemang, skolor läggs ner och det kan bli svårare för folkbildning att nå ut i landet vilket är bekymmersamt. Joakim informerar om [Arctic Art Summit](#) som hölls under samiska veckan 2024 där man debatterat kulturens roll. Den regionala kulturplanen kommer att skrivas om till en populärversion och översättas till olika samiska varieteter.

12. Digital utvärdering av året som gått

Skickas ut per mail efter avslutat samråd. Resultaten sammanställs och redovisas på första samrådet 2025.

13. Övriga frågor. Inget särskilt lyftes här.